



**Til Folkeoplysningsudvalget**

26-11-2012

**Hobbybetonet virksomhed i forhold til krav om godkendelse som folkeoplysende forening**

Sagsnr.  
2012-176030

Dokumentnr.  
2012-948802

Folkeoplysningsudvalget besluttede på mødet 23.10.12 at udsætte sagen om tilbagekaldelse af godkendelsen for hobbybetonede foreninger. Udvalget ønskede forinden at få drøftet og fastlagt en fælles forståelse af begrebet ”hobbybetonet virksomhed”.

Sagsbehandler  
Jens Mogens  
Hemmingsen

**RETSLIGT GRUNDLAG**

**Folkeoplysningsloven (LBK 854 af 11/07/2011)**

*§1 Loven skal. . . sikre offentlige tilskud. . . til . . . virksomhed, der bygger på fællesskab og den enkelte initiativtagers idegrundlag. .*

*§ 14. Formålet med det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde er at fremme demokratiforståelse og aktivt medborgerskab og med udgangspunkt i aktiviteten og det forpligtende fællesskab at styrke folkeoplysningen. Sigtet er at styrke medlemmernes evne og lyst til at tage ansvar for eget liv og til at deltage aktivt og engageret i samfundslivet.*

**Kommunernes Landsforening besvarer (28.06.12) et spørgsmål om støtte til fitness-foreninger således:**

*Ifølge folkeoplysningslovens § 20 kan kulturministeren fastsætte nærmere regler om afgrænsning af, hvilke aktiviteter inden for folkeoplysningsloven, der er tilskudsberettigede, hvilket ministeren dog ikke har gjort. Den enkelte kommune har ikke en tilsvarende mulighed, men skal selvfølgelig påse, at de aktiviteter, der får kommunal støtte, falder inden for folkeoplysningslovens område.*

**Folkeoplysningspolitik i Københavns Kommune (vedtaget 01.12.2011)**

*Det folkeoplysende arbejdes mission er at bidrage til, at de københavnske borgeres aktive deltagelse, frivilligindsats, livslange læring og kompetenceudvikling for herigennem at fremme demokratiforståelse og aktivt medborgerskab.*

**Retningslinjer som bilag til folkeoplysningspolitikken om betingelser for støtte til Folkeoplysning i København (vedtaget 01.12.2011)**

**3.2.1. Afgrænsning af ansøgere**

*Foreninger, hvis hovedformål er hobbybetonet, fagligt, sygdomsbekæmpende, varetagelse af patientinteresser, afholdelse af religiøse handlinger og ceremonier, service eller fester og andet*

**Folkeoplysning**

Nyropsgade 1  
1602 København V

Telefon  
3366 3862

Mobil  
2819 8345

E-mail  
ZR8G@kff.kk.dk

EAN nummer  
5798009780393

*socialt samvær, hvor aktiviteterne er uden videre formål, anses ikke som folkeoplysende i Københavns Kommune.*

## **GODKENDELSESPRAKSIS I KULTUR- OG FRITIDSFORVALTNINGEN**

Tre centrale kriterier indgår i vurderingen af kravene til godkendelse som folkeoplysende forening:

1. Foreningens selvvalgte idégrundlag og valg af aktivitet/emne
2. Foreningsdannelsen (vedtægter, økonomi, ansvarsforhold) med involvering af medlemmerne i aktiviteter, beslutninger og ansvar.
3. Formålet/hovedsigtet med foreningens folkeoplysende arbejde, som det kontinuerligt kommer/vil komme til udtryk gennem aktiviteterne året igennem.

I afgrænsningen indgår alle tre kriterier med særlig vægt på, om foreningsform og aktiviteter samlet skønnes at have et folkeoplysende perspektiv.

## **FOLKEOPLYSNINGSUDVALGETS BESLUTNINGER**

### **Afgrænsning efter foreningsformål og indhold i aktiviteter (vedtaget 07.05.2012) – 2012-22088**

En række foreninger, som er godkendt efter tidligere retningslinjer og praksis, vil fremover ikke kunne opretholde godkendelse som folkeoplysende foreninger. Det drejer sig om foreninger med følgende hovedformål:

Hobbybetonede hovedformål er typisk at samle og udveksle ting uden instruktion eller planlagte forløb. Aktiviteten er målet i sig selv og det bærende i fællesskabet. Aktiviteten forudsætter ikke medlemsdemokrati med demokratiske processer og er uden kobling til lovens hovedsigte. Typiske hobbybetonede hovedformål findes f.eks. hos frimærkeklubber og klubber for modeljernbaner, akvariefisk og motorcykler. I foreningsoversigten indgår ca. 20 foreninger med aktiviteter som bl.a. skak, lystfiskeri, frimærker, knivmagere, mad og motorcykler.

Faglige hovedformål forbindes med aktiviteter, hvis hovedsigte f.eks. er at varetage snævre studenterpolitiske eller organisationsfaglige medlemsinteresser over for andre.

Sygdomsbekæmpende hovedformål og varetagelse af patientinteresser som hovedformål er karakteristiske ved foreningernes fokus på en bestemt lidelse eller en bestemt patientgruppes interesser.

Religiøse handlinger og ceremonier er reguleret i bekendtgørelsen om støtte. En forening må gerne have et religiøst formål, men der gives ikke støtte til religiøse handlinger som dåb og konfirmation eller anden forkyndelse.

Serviceforeninger har typisk til hovedformål at varetage medlemmernes interesser som forbrugere ved at skabe tilbud om fordelagtige indkøbsaftaler eller tilbyde bistand i forbrugersager.

Fester og socialt samvær indgår som naturlige elementer i de fleste folkeoplysende foreningers årlige aktiviteter, men aldrig på bekostning af hovedformålet. Foreningen må gennem sin årlige aktivitetsplan dokumentere, at arrangementer med fester og socialt samvær udgør en mindre del af aktiviteterne. Foreningstyper som elevforeninger fra efter- og højskoler eller supportklubber i tilknytning til idrætsforeninger ville ikke kunne godkendes.

**Afgrænsning af konkrete, tidligere godkendte foreninger med et "Hobbybetonede hovedformål" som karakteriseres at være i denne kategori (vedtaget 06.09.2012) – 2012-22088**

- Motorcykelklubber
- Frimærkeklubber
- Madlavning
- Modelbygning
- Lystfiskeri
- Knivmageri

15 foreninger mister som konsekvens heraf godkendelsen som folkeoplysende forening pr. 31. dec. 2012

**Indsigelse fra fem foreninger mod Folkeoplysningsudvalgets beslutning i mødet 6. september 2012 (vedtaget 23.10.2012)**

Indsigelserne henviser til mere detaljerede aktivitetsbeskrivelser, end det fremgik af sagsfremstillingen på mødet 06.09.12.

Folkeoplysningsudvalget besluttede efter afstemning at revurdere tidligere truffne beslutninger og få afklaret begrebet hobby som afgrænsningsbestemmelse.

**FORVALTNINGENS VURDERING**

Begrebet ”hobbyforening” bruges som foreningskategori i forskellige offentlige og private registre uden nødvendigvis at dække over entydig forståelse af begrebet hobby. Hobby dækker over en mangfoldighed af fritidsaktiviteter og ”gør-det-selv-aktiviteter”, fra kvalitetspræget kunsthåndværk over samlervirksomhed til manuelle fritidsinteresser. Hobbyaktiviteter finder sted i og uden for foreninger.

Hobby udtrykker, hvordan en given interesse praktiseres. Det udtrykker som kernebegreb den uforpligtende leg med begrænset deltagerinvolvering og uden kontinuitet i fremmøde eller aktivitet.

Det folkeoplysende foreningsarbejde bygger modsat på det forpligtende fællesskab. Aktiviteter og foreningsform hænger uløseligt

sammen. (*se godkendelsespraksis*) Kernen er den aktive og frivillige deltagelse i fælles aktiviteter, der igen bygger på involvering og demokratiske processer. Foreningsaktiviteterne skal som perspektiv stimulere lysten og evnen til at tage aktiv del i fællesskabet med videre perspektiv til samfundslivet, herunder bidrage til mellempåvirkende forståelse og tolerance.

Folkeoplysning betyder, at foreningsform og aktivitet sigter mod den enkeltes personlige udvikling og dannelse som medborger.

Implementeringen af folkeoplysningspolitikken med de ændrede retningslinjer for godkendelse vedtaget i december 2011 kræver en revurdering af samtlige foreninger, der falder inden for de 6 kategorier. Heraf udgør hobbybetonede foreninger kun den ene af kategorierne.

De fleste foreninger i kategorien ”hobbyforeninger” søger lokaler og kun få søger medlemstilskud.

De to motorcykelklubber i kategorien ”hobbyklubber” modtager et betydeligt lokaletilskud efter reglerne om 100 % dækning af lokaleudgifter til egen huslejeaftale indgået med DSB som offentlig myndighed.

Folkeoplysningsudvalget træffer beslutning om, hvorvidt en forening opfylder godkendelsesbetingelserne.

### **LØSNINGSMULIGHEDER:**

Folkeoplysningsudvalget kan beslutte mellem 3 forskellige muligheder:

#### **1. Fortsætte implementeringen, men justere sagsprocessen**

Folkeoplysningsudvalget færdiggør behandlingen af hobbyforeningerne og skal yderligere at tage stilling til foreningerne i de øvrige 5 kategorier.

Erfaringerne fra arbejdet med de hobbybetonede foreninger som kategorier gør det nødvendigt at supplere sagsbehandlingen med en nøjere, individuel vurdering af hver enkelt forening. Derved kan det afklares, om foreningen uanset placering i kategorien alligevel opfylder godkendelsesbetingelserne. Det giver samtidig mulighed for at vurdere og reagere på de allerede fremkomne indsigelser fra de udelukkede foreninger i kategorien ”hobbyforeninger”.

## **2. Ændre retningslinjer, ophæve særbestemmelser og tilbagekalde udelukkelse**

Udvalget kan indstille at ophæve de vedtagne, ændrede retningslinjer fra december 2011. Efterfølgende skal de besluttede afgrænsningsbestemmelser ophæves og beslutningen om udelukkelse af de konkrete foreninger tilbagekaldes.

Det fjerner som konsekvens ønsket om tydeligere profilering af folkeoplysningsbegrebet og ønsket om stramning af retningslinjer for godkendelse. Udvalget fritages for at skulle tage politisk stilling til tidligere foreningsgodkendelser.

## **3. Ændre eksklusivret og tilskudbestemmelser**

Løsning 2 kan suppleres med en ændring af tilskudsreglerne for leje af lokaler i offentlige lejemål.

Motorcykelklubbernes lokaletilskud og eksklusivret kan ud fra en ligebehandlingsvinkel opfattes som en urimelig og gunstig forskelsbehandling. Klubberne modtager 100 % tilskud til husleje, da deres private lejekontrakt er indgået med DSB som en statslig institution. Andre foreninger med private lejemål modtager max 70 % af godkendte udgifter.

Motorcykelklubberne får tilskud til lokaler uafhængig af medlemstal, aldersfordeling og udnyttelsesgrad. Denne særstilling kunne ændres, så foreningernes brugsret reduceres til et fast timetal pr. uge og lokalerne i den øvrige tid disponeres af forvaltningen. Tilskudsmæssigt kunne tilskuddet følge reglerne for lokaletilskud for foreningslokaler med private lejemål.

Af hensyn til ligebehandlingen skal eksklusivbestemmelser og 100 % tilskud til leje ændres så det gælder for alle foreninger.